

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 24 kwietnia 2024 r.

WRPS-VI.431.2.4.2024.XX

Pani Xxxxx Xxxxx
Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy
Spolecznej w Gostyninie
ul. Parkowa 32
09-500 Gostynin

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹ w związku z art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej², oraz zgodnie z Planem Kontroli Zewnętrznych Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie na rok 2024, kontrolerzy: Xxxxx Xxxxx – starszy inspektor, pełniący funkcję przewodniczącej zespołu kontrolującego oraz Xxxxx Xxxxx – starszy inspektor wojewódzki, posiadający upoważnienia Wojewody Mazowieckiego, przeprowadzili w okresie od 15 lutego 2024 r. do 29 lutego 2024 r. kontrolę problemową w trybie zwykłym w kierowanym przez Panią Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Gostyninie³.

Przedmiot kontroli obejmował organizację i realizację zadań wynikających z ustawy z 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów⁴, zwanej dalej ustawą, w zakresie przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Kontrolą objęto okres od 1 lipca 2022 r. do dnia rozpoczęcia kontroli, tj. do 15 lutego 2024 r.

Niniejszym przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

---

¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r., poz. 190).

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224).

³ Dalej ops, ośrodek, organ lub jednostka.

⁴ Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 r., poz. 1993) – dalej ustawa, ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów lub u.p.o.u.a.

Za okres objęty kontrolą Wojewoda Mazowiecki pozytywnie pomimo uchybień ocenił działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gostyninie w zakresie organizacji zadania oraz w przedmiocie przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

I. Organizacja zadania

Kierownikiem jednostki kontrolowanej jest Pani Xxxxx Xxxxx, zatrudniona na tym stanowisku od x xxxx xxxx r. na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu pracy.

Obsługę finansowo-księgową ośrodka prowadzi od x xxxx xxxx r. Pani Xxxxx Xxxxx - główny księgowy ww. jednostki.

Szczegółową organizację wewnętrzną oraz zasady funkcjonowania kontrolowanej jednostki określa wprowadzony zarządzeniem nr Xx z x xxxx xxxx r.⁵ Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gostyninie. W regulaminie organizacyjnym w § 10 ust. 4 wskazano Dział Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego jako komórkę realizującą kontrolowane zadania. Zadania pracowników ww. działu określono w § 16 regulaminu organizacyjnego jednostki.

W okresie objętym kontrolą, realizacją ww. zadania zajmowały się niżej wymienione osoby⁶, na podstawie imiennych upoważnień wydanych przez Wójta Gminy Gostynin. Upoważnienie dla zastępcy kierownika zostało wydane na podstawie pisemnego wniosku kierownika GOPS w Gostyninie⁷:

1. Pani Xxxxx Xxxxx –xxxxx ośrodka, w okresie kontrolowanym posiadała upoważnienie⁸ do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
2. Pan Xxxxx Xxxxx – zastępca kierownika ośrodka, w okresie kontrolowanym posiadał upoważnienie⁹ wydane x xxxx xxxx r. które dotyczyło m.in. prowadzenia postępowań i wydawania decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Upoważnienie udzielone Pani kierownik realizującej kontrolowane zadanie, obowiązujące w okresie podlegającym kontroli, tj. od 1 lipca 2022 r. do 15 lutego 2024 r. zostało wydane w sposób prawidłowy na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy o pomocy osobom

---

⁵ Regulamin organizacyjny GOPS w Gostyninie- zarządzenie nr xxxx z xxxx r.

⁶ Wykaz pracowników realizujących w GOPS w Gostyninie zadania z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w okresie kontrolowanym

⁷ Wnioski kierownika GOPS w Gostyninie o wydanie upoważnień dla xxxx xxxx z xxxx r. oraz xxxx r.

⁸ Upoważnienie Wójta Gminy Gostynin, zarządzenie nr xxxx z xxxx r.;

⁹ Upoważnienie Wójta Gminy Gostynin, zarządzenie nr xxxx z xxxx r.

uprawnionym do alimentów. Upoważnienie udzielone Xxxxx Xxxxx Xxxxx zawiera niewłaściwą podstawę prawną, gdyż poza art. 12 ust. 2 ww. ustawy przywołane są także przepisy ustawy o samorządzie gminnym, które nie regulują udzielania upoważnień w zakresie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Pismem z x xxxx z xxxx r. znak: xxxxx Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie przypomniał wszystkim gminom z terenu woj. mazowieckiego o konieczności posiadania prawidłowych upoważnień, wskazując prawidłową ich treść oraz zobowiązując do weryfikacji dotychczas udzielonych upoważnień w zakresie wskazanym w piśmie.

Osoby realizujące kontrolowane zadanie posiadały zakresy czynności¹⁰, w treści których zawarto zadanie poddane kontroli.

Ponadto Xxxxxx Xxxxx w Gostyninie złożyła pisemne oświadczenie¹¹ cyt. *„Żadna z osób znajdująca się w dziale Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego oprócz Xxxx Xxxxx GOPS-u Xxxx Xxxxx Xxxxx, w okresie objętym kontrolą nie podejmowała czynności związanych z realizacją zadania „ustalania prawa do świadczeń rodzinnych z funduszu alimentacyjnego”, wynikającego z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów”*.

Należy zwrócić jednak uwagę, że w regulaminie organizacyjnym jednostki wymienione zostały zadania wspólne pracowników Działu Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego, tj. m. in. przyjmowanie wniosków o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, sprawdzanie prawidłowości wypełnionego wniosku oraz załączonych do niego dokumentów, gromadzenie i przetwarzanie w zakresie określonym w ustawie danych osobowych wnioskodawców i członków ich rodzin, tworzenie bazy danych w systemie informatycznym na podstawie zebranych wniosków, przygotowywanie projektów decyzji administracyjnych z zakresu przyznanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego (...).

Pomimo wskazania realizacji kontrolowanych zadań jako zadania wspólne pracowników Działu Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego, żaden z pracowników merytorycznych nie posiada upoważnienia do realizacji kontrolowanych zadań.

---

¹⁰ Zakresy czynności pracowników realizujących kontrolowane zadanie.

¹¹ Pisemne oświadczenie xxxx xxxx w Gostyninie nr xxxxxxxxxx z xxxx r.

II. Prawdliwość ustalania uprawnień do świadczeń z funduszu alimentacyjnego

Na podstawie przedstawionej dokumentacji oraz pisemnej informacji kierownika GOPS¹² w Gostyninie ustalono, że w okresie świadczeniowym 2022/2023 do kontrolowanej jednostki wpłynęło 65 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego na podstawie których, sprawy zakończono wydaniem 74 decyzji ostatecznych tj.:

- 64 decyzji przyznających świadczenie z funduszu alimentacyjnego, w tym 5 decyzji przyznających świadczenie z funduszu alimentacyjnego z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę”,
- 1 decyzję odmawiającą przyznania świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- 4 decyzje uchylające prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- 4 decyzje zmieniające prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego ogółem, w tym 4 decyzje zmieniające prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego na skutek wysokości alimentów zasądzonych przez sąd,
- 1 decyzję w sprawie nienależnie pobranych świadczeń i o zwrocie świadczeń.

Natomiast w okresie świadczeniowym 2023/2024 (do dnia rozpoczęcia kontroli tj. 15 lutego 2024 r.) do GOPS w Gostyninie wpłynęło 55 wniosków, na podstawie których jednostka wydała:

- 55 decyzji ostatecznych przyznających świadczenie z funduszu alimentacyjnego, w tym 2 decyzje przyznające świadczenie z funduszu alimentacyjnego z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę”.

Ponadto jednostka wydała:

- 1 decyzję uchylającą prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- 1 decyzję zmieniającą prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W kontrolowanym okresie nie było wniosków, których organ nie rozpatrzył.

Do kontroli wytypowano losowo akta 26 świadczeniobiorców. Ogółem skontrolowano 32 postępowania w sprawie przyznania świadczenia z funduszu alimentacyjnego, w tym 21 dotyczących okresu świadczeniowego 2022/2023 i 11 dotyczących okresu świadczeniowego 2023/2024. W analizowanych sprawach w 22 przypadkach przyznano świadczenia w wysokości ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł, w 3 przypadkach świadczenie przyznano w wysokości wyliczonej z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę”, w jednym przypadku odmówiono przyznania prawa do świadczenia z funduszu

---

¹² Zestawienie ilości wniosków i decyzji w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego wydanych w okresie od 1.07.2022 r. do 15.02.2024 r. (w okresach świadczeniowych 2022/2023 oraz 2023/2024) – Zał. Nr 2.

alimentacyjnego. Ponadto analizie poddano 2 decyzje, w których orzeczono o zmianie decyzji przyznającej świadczenie, 3 decyzje uchylające oraz jedną decyzję o nienależnie pobranym świadczeniu i jego zwrocie.

Ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego następowało na wniosek przedstawiciela ustawowego zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy. W jednym przypadku, wniosek¹³ złożyła matka w imieniu dorosłego dziecka. Do wniosku załączono upoważnienie pełnoletniej osoby uprawnionej, z którego treści wynikało, że córka „*upoważniła matkę do wypełnienia w jej imieniu wniosku o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz z tego tytułu do pobierania świadczenia z funduszu alimentacyjnego*”¹⁴. W tym przypadku wniosek powinien być wypełniony i podpisany przez dorosłą osobę uprawnioną.

Wszystkie wnioski złożone zostały w wersji papierowej, natomiast w jednym przypadku wniosek przekazano drogą elektroniczną (Zał. Nr 2).

Każdy z ww. wniosków opatrzony był datą wpływu, liczbą dziennika korespondencji oraz parafką pracownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gostyninie przyjmującego korespondencję.

Wszystkie skontrolowane postępowania zawierały dokumentację, niezbędną do ustalenia prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, stosownie z zapisem z art. 15 ust. 4 ustawy tj.:

- zaświadczenia i oświadczenia dokumentujące wysokość innych dochodów niż dochody podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych,
- zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne albo oświadczenie stwierdzające bezskuteczność egzekucji,
- odpisy podlegającego wykonaniu orzeczenia sądu zasądzającego alimenty lub postanowienia sądu o zabezpieczeniu powództwa o alimenty lub protokołu zawierającego treść ugody sądowej lub ugody zawartej przed mediatorem,
- oświadczenie o uczęszczaniu osoby uprawnionej do szkoły lub szkoły wyższej.

Wnioski (poza jednym) zostały złożone przez przedstawiciela ustawowego osoby uprawnionej do świadczeń, w terminie określonym w art. 20 ust. 3-8 ustawy. W jednym przypadku wniosek złożono w terminie, jednak złożony został przez matkę pełnoletniej osoby uprawnionej, o czym mowa powyżej.

---

¹³ Wniosek złożony przez osobę nieuprawnioną o numerze xxxx z xxxx r.

¹⁴ Upoważnienie dziecka pełnoletniego dla matki dotyczące składania wniosku o świadczenie z FA przez matkę oraz do pobierania przyznanego świadczenia z FA z xxxx r.

Poddanych kontroli 26 wniosków zawierało informacje wymienione w art. 15 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. We wszystkich ww. wnioskach znajdowały się dane członków rodzin tj.: imię i nazwisko, data urodzenia adres zamieszkania, stan cywilny, płeć, numer PESEL. W każdym przypadku, wnioskodawcy złożyli oświadczenie o przekazaniu organowi prowadzącemu postępowanie egzekucyjne o wszelkich znanych mu informacjach niezbędnych do prowadzenia postępowania egzekucyjnego przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu.

Do każdego skontrolowanego wniosku dołączono oświadczenie wnioskodawcy zawierające dane o miejscu zamieszkania, wieku, zatrudnieniu i sytuacji ekonomicznej osób zobowiązanych względem osoby uprawnionej do alimentacji., innych niż dłużnik alimentacyjny. Na 26 złożonych oświadczeń, stanowiących załącznik do wniosku o ustalenie prawa do alimentów, w 4 przypadkach oświadczenia zostały wypełnione prawidłowo, natomiast w pozostałych 22 oświadczeniach¹⁵ wpisano dłużników alimentacyjnych, co jest niezgodne z treścią oświadczenia, ponieważ w niniejszych oświadczeniach powinny być wymienione osoby zobowiązane do alimentacji inne niż dłużnik alimentacyjny.

Do dokumentacji poddanej kontroli, we wszystkich sprawach załączone zostały dokumenty stanowiące podstawę ustalenia prawa do świadczenia alimentacyjnego zgodnie z art. 15 ust. 4 ww. ustawy tj.: zaświadczenia bądź oświadczenia dokumentujące wysokość innych dochodów niż dochody podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w art. 27, art. 30b, art. 30c, art. 30e oraz art. 30f ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2024 r. poz.226)¹⁶, dotyczące każdego członka rodziny.

Przy każdym skontrolowanym wniosku załączono aktualne zaświadczenie o bezskuteczności egzekucji alimentów od komornika. Ponadto w dokumentacji wnioskodawców znajdowały się weryfikacje z systemów teleinformatycznych (PESEL, ZUS, Rynek Pracy, CBB, MEN, CWU, SIO), sporządzone przez pracownika ośrodka, potwierdzające sytuację danej rodziny.

Podstawą obliczenia dochodu w 8 przypadkach były dochody rodziny osiągnięte w roku kalendarzowym 2022, natomiast w 18 sprawach rokiem bazowym wyliczenia dochodu rodziny był 2021 rok. We wszystkich skontrolowanych sprawach pracownik realizujący

---

¹⁵ Wnioski wraz z niepoprawnie wypełnionymi oświadczeniami o numerach: xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx, xxxxx.

¹⁶ Ustawa z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 226).

kontrolowane zadanie pozyskiwał informacje o dochodach wnioskodawców i ich członków rodzin za pomocą Systemu Informatycznego Ministerstwa Finansów.

W skontrolowanej dokumentacji nie było przypadków, w których ośrodek wzywał wnioskodawcę do uzupełnienia bądź poprawienia nieprawidłowo uzupełnionego lub wypełnionego wniosku, zgodnie z zapisem § 8 rozporządzenia wykonawczego do ustawy¹⁷.

Podczas czynności kontrolnych sprawdzono 3 sprawy przyznające świadczenie z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, w których zastosowano mechanizm „złotówka za złotówkę”¹⁸. W powyższych przypadkach dochód rodziny został obliczony w sposób prawidłowy, zgodnie z art. 9 ust. 2a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. W ww. sprawach, wyliczając dochód członków rodziny, wzięto pod uwagę właściwy rok bazowy, w powyższych przypadkach był to rok 2021 i policzono roczny dochód jaki uzyskały rodziny w 2021 r. W następnej kolejności został obliczony miesięczny dochód rodziny, który w sposób prawidłowy został przeliczony na osoby w okresie na jaki rozpatrywane było prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w powyższych przypadkach na okres świadczeniowy 2022/2023.

Podczas przeprowadzania czynności kontrolnych, stwierdzono, że na podstawie 26 wniosków o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, organ wydał 26 niżej wymienionych decyzji administracyjnych tj.:

- 22 decyzje przyznające świadczenie z funduszu alimentacyjnego¹⁹,
- 3 decyzje przyznające świadczenie z funduszu alimentacyjnego z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę”²⁰,
- 1 decyzję odmawiającą przyznania świadczenia alimentacyjnego z powodu przekroczenia kryterium dochodowego określonego w art. 9 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów²¹.

Ponadto, skontrolowano 6 decyzji administracyjnych znajdujących się w dokumentacji świadczeniobiorców tj.:

¹⁷ Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 1467).

¹⁸ Decyzje administracyjne z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę”:xxxxx z xxxxx, xxxxx z xxxxx, xxxxx z xxxxx, xxxxx z xxxxx, xxxxx z xxxxx, xxxxx z xxxxx, xxxxx z xxxxx, xxxxx z xxxxx, xxxxx z xxxxx.

¹⁹ Decyzje przyznające świadczenie z FA o numerach: xxxxx z xxxxx, xxxxx z xxxxx, xxxxx z xxxxx, xxxxx z xxxxx, xxxxx z xxxxx, xxxxx z xxxxx, xxxxx z xxxxx, xxxxx z xxxxx, xxxxx z xxxxx, xxxxx z xxxxx, xxxxx z xxxxx, xxxxx z xxxxx, xxxxx z xxxxx, xxxxx z xxxxx, xxxxx z xxxxx, xxxxx z xxxxx, xxxxx z xxxxx, xxxxx z xxxxx, xxxxx z xxxxx, xxxxx z xxxxx.

²⁰ Decyzje przyznające świadczenie z FA z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę” o numerach: xxxxx z xxxxx, xxxxx z xxxxx, xxxxx z xxxxx.

²¹ Decyzja odmawiająca przyznania świadczenia z FA o numerze xxxxx z xxxxx r.

- 3 decyzje uchylające prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego²²,
- 2 decyzje zmieniające wysokość przyznanego świadczenia z FA²³,
- 1 decyzję uznającą przyznane świadczenia z FA za świadczenia nienależnie pobrane i zwrocie świadczenia²⁴.

Powodem odmowy przyznania świadczenia z funduszu alimentacyjnego na okres świadczeniowy 2022/2023, było przekroczenie kryterium dochodowego określonego w art. 9 ust. 2 ustawy przekraczające 900 zł. W tym przypadku, dochód rodziny w przeliczeniu na osobę wynosił 1143,22 zł.

Powodem uchylenia 3 decyzji było: w jednym przypadku zaprzestanie nauki przez osobę pełnoletnią, której przysługiwało świadczenie z FA, w dwóch przypadkach uzyskanie dochodu przez członka rodziny i tym samym przekroczenie kryterium dochodowego na osobę w rodzinie. W pierwszym przypadku uchylenie decyzji nastąpiło na podstawie oświadczenia złożonego w dniu 7 września 2023 r przez matkę o zaprzestaniu nauki przez córkę.

W pozostałych 2 przypadkach uchylono prawo do świadczenia z powodu przekroczenia kryterium dochodowego, a także braku przesłanek do zmiany wysokości świadczenia z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę”. W pierwszym przypadku rodzina osiągnęła dochód w wysokości 1534,61 zł miesięcznie na osobę w rodzinie, natomiast w drugim -1584,75 zł.

Poddane kontroli 2 decyzje zmieniające wydano w oparciu o wyroki sądu²⁵ o podwyższeniu zasądzonych alimentów, stosownie do zapisu art. 29 ust. 1 ustawy.

Ponadto skontrolowano jedną decyzję dotyczącą ustalenia nienależnie pobranych świadczeń i zwrocie, która została wydana z powodu pobierania przez świadczeniobiorcę jednocześnie świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz alimentów bezpośrednio od dłużnika. W związku z tym, zgodnie z art. 23 ust. 5 ustawy, nienależnie pobrane świadczenia podlegały zwrotowi wraz z ustawowymi odsetkami określonymi w decyzji administracyjnej.

We wszystkich skontrolowanych przypadkach zasadnie uchylano i zmieniano prawo do świadczeń oraz stwierdzano nienależnie pobrane świadczenia.

Na 25 decyzji przyznających świadczenie z funduszu alimentacyjnego w 17 decyzjach jako formę wypłaty świadczenia wskazano wypłaty przelewem na podane konta bankowe, natomiast w 8 przypadkach wskazano wypłaty świadczeń w kasie GOPS w Gostyninie. W ww.

²² Decyzje uchylające prawo do świadczenia z FA o numerach: xxxxx z xxxxx, xxxxx z xxxxx, xxxxx z xxxxx.

²³ Decyzje zmieniające wysokość świadczenia z FA o numerach: xxxxx z xxxxx, xxxxx z xxxxx.

²⁴ Decyzja o świadczeniu nienależnie pobranym o numerze xxxxx z xxxxx.

²⁵ Wyroki sądu o podwyższenie alimentów tj. Sygn. Xxxxx z xxxxx r. oraz Sygn. Xxxxx z xxxxx r.

decyzjach wypłaty świadczeń określono w terminarzu wypłat stanowiącym załącznik do każdej decyzji przyznającej świadczenie z FA.

Z pisemnej informacji udzielonej przez kierownika jednostki wynika, że: cyt. „*Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gostyninie informuje, że terminarz wypłat świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest ustalany w pierwszym dniu danego okresu zasiłkowego tj. każdego 1 sierpnia danego okresu zasiłkowego. Terminarz wypłat świadczeń jest ustalany z góry na cały okres zasiłkowy i znajduje się na tablicy ogłoszeń Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gostyninie. W załączeniu terminarze wypłat z okresu objętego kontrolą*”.²⁶

Przyznane świadczenia wypłacane były w sposób prawidłowy, zgodnie z datami zamieszczonymi w sporządzonych przez ośrodek terminarzach, co zweryfikowano na podstawie list wypłat za okres poddany kontroli.

W przypadkach, w których składano wnioski na nowy okres świadczeniowy zachowane zostały terminy dotyczące ustalenia prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego określone w art. 20 ust. 4,5,6,7 i 8 ustawy. W pozostałych przypadkach decyzje administracyjne wydawano niezwłocznie, stosownie do art. 35 § 1 k.p.a.

We wszystkich poddanych analizie 32 decyzjach administracyjnych, stroną postępowania i adresatem decyzji nie była osoba uprawniona tylko jeden z rodziców. Zgodnie z art. 2 pkt 11 ustawy ilekroć w ustawie jest mowa o osobie uprawnionej – oznacza to osobę uprawnioną do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. W myśl powyższego świadczenia powinny zostać przyznane dziecku, które dopóki jest niepełnoletnie, reprezentuje je rodzic jako przedstawiciel ustawowy. Skoro, zatem rodzic składa wniosek o świadczenie alimentacyjne, to składa go w imieniu i na rzecz dziecka, a nie we własnym imieniu. W takim przypadku stroną postępowania i adresatem decyzji powinno być dziecko z zastrzeżeniem, że działa przez przedstawiciela ustawowego, któremu należy doręczyć decyzję i do jego rąk wypłacić świadczenie przysługujące dziecku. W jednej z tych decyzji pomimo pełnoletności osoby uprawnionej decyzja również została skierowana do rodzica osoby uprawnionej.

Na 32 skontrolowane decyzji administracyjnych, 9 decyzji zawierało wszystkie elementy określone w art. 107 k.p.a. tj.: oznaczenie organu administracji publicznej – Wójta Gminy Gostynin, datę wydania, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, informację o prawie odwołania się od decyzji oraz o prawie zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania, podpis z podaniem imienia

---

²⁶ Wyjaśnienie nr xxxxx z r. dotyczące terminarzu wypłat świadczeń z funduszu alimentacyjnego

z funduszu alimentacyjnego w kwocie... zł miesięcznie. Informację dotyczącą wysokości oraz terminu wypłaty wyrównania za okres od dnia zmiany wysokości alimentów należało umieścić w pouczeniu decyzji.

Ponadto w 3 decyzjach uchylających orzekano jednocześnie o zmianie decyzji, uchyleniu przyznanego świadczenia oraz o odmowie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Decyzja uchylająca powinna rozstrzygać wyłącznie o uchyleniu decyzji nr...z dnia..., gdyż jest to wyłącznie uchylenie nabytego wcześniej prawa.

W związku z powyższym, w decyzjach uchylających prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego należało ograniczyć się wyłącznie do zapisu „uchylić decyzję nr (...) z dnia (...)”.

W 22 przypadkach świadczenie przyznano w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, nie wyższych niż 500 zł miesięcznie. W 2 przypadkach w związku z przekroczeniem kryterium dochodowego prawo do świadczenia przyznano miesięcznie w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie. Przyznana z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę” kwota świadczenia nie była niższa niż 100 zł.

W 3 decyzjach przyznających świadczenie z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę”, zawarto szczegółową analizę dochodów rodzin oraz w sposób czytelny i przejrzysty je wyjaśniono. Wysokość ww. świadczeń została określona zgodnie z zapisem art. 9 ust. 2a-2b ustawy.

Stwierdzono, że w decyzji dotyczącej świadczeń nienależnie pobranych i ich zwrocie powołane zostały przepisy regulujące wysokość zwrotu odsetek za opóźnienie zgodnie z zapisem art. 23 ust. 1 i 7 stanowiącym o tym, że osoba, która pobiera nienależnie świadczenia, jest obowiązana do ich zwrotu, natomiast odsetki są naliczane od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego, do dnia spłaty.

Ponadto na podstawie art. 23 ust. 6 ustawy, strona była informowana o tym, że nienależnie pobrane świadczenia wraz z odsetkami podlegają egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym.

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono następujące uchybienia:

1. Upoważnienie udzielone xxxx xxxxx xxxxx zawiera niewłaściwą podstawę prawną, gdyż poza art. 12 ust. 2 ww. ustawy przywołane są także przepisy ustawy o samorządzie

gminnym, które nie regulują udzielania upoważnień w zakresie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

2. W 32 decyzjach administracyjnych nieprawidłowo oznaczono stronę postępowania i adresata decyzji. Stroną postępowania i adresatem decyzji nie była osoba uprawniona tylko jeden z rodziców, co jest niezgodne z art. 2 pkt 11 ustawy.
3. 22 oświadczenia wnioskodawców o miejscu zamieszkania, wieku, zatrudnieniu i sytuacji ekonomicznej osób zobowiązanych względem osoby uprawnionej do alimentacji, innych niż dłużnik alimentacyjny, poza dziadkami osoby uprawnionej zarówno od strony matki jak i ojca zawierały także dane dłużnika alimentacyjnego, natomiast jednostka kontrolowana nie podejmowała działań w celu poprawienia oświadczeń przez wnioskodawców.
4. 22 decyzje przyznające świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz 3 decyzje uchylające nie zawierały uzasadnienia prawnego odnoszącego się bezpośrednio do sytuacji osoby uprawnionej, co jest niezgodne z art. 107 § 3 k.p.a.
5. W 1 sprawie świadczenie zostało przyznane „matce dziecka jako przedstawicielowi ustawowemu”, pomimo że w chwili składania wniosku osoba uprawniona była już pełnoletnia. Również wniosek o przyznanie świadczenia został podpisany przez matkę dorosłej osoby uprawnionej.
6. 2 decyzje zmieniające zawierały nieprawidłowe i niejednoznaczne rozstrzygnięcie, z którego nie wynikało wprost w jakiej wysokości i od kiedy przysługuje świadczenie w wysokości ustalonych/podwyższonych alimentów.
7. W 3 decyzjach uchylających orzekano jednocześnie o zmianie decyzji, uchyleniu przyznanego świadczenia oraz o odmowie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego zamiast wyłącznie o uchyleniu decyzji.

Za stwierdzone uchybienia w zakresie udzielonego upoważnienia odpowiedzialność ponosi Wójt Gminy Gostynin, natomiast za stwierdzone w pozostałym zakresie uchybienia odpowiedzialność ponosi Pani jako osoba kierująca jednostką oraz zastępca kierownika realizujący zadania z ustawy o pomocy uprawnionym do alimentów w zakresie przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuję Panią kierownik do:

1. Podjęcia działań w celu uzyskania od Wójta Gminy Gostynin prawidłowo udzielonego upoważnienia dla xxxx xxxxx xxxxx (na wniosek kierownika), tj. z uwzględnieniem właściwej podstawy prawnej.
2. Wskazywania w decyzjach administracyjnych, jako stronę postępowania oraz adresata, małoletnie dziecko uprawnione o świadczeń z funduszu alimentacyjnego, z zastrzeżeniem, że działa przez przedstawiciela ustawowego, zgodnie z art. 2 pkt 11 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
3. Przyjmowania prawidłowo i kompletnie wypełnionych wniosków o ustalenie prawa do świadczenia alimentacyjnego wraz z oświadczeniami dotyczącymi miejsca zamieszkania, wieku, zatrudnieniu i sytuacji ekonomicznej osób zobowiązanych względem osoby uprawnionej do alimentów, innych niż dłużnik alimentacyjny, a w przypadku złożenia nieprawidłowo wypełnionego wniosku, wzywania wnioskodawców do poprawienia wniosku pod rygorem pozostawienia go bez rozpatrzenia.
4. Uwzględniania uzasadnienia prawnego w decyzjach w sprawie przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz w decyzjach dotyczących uchylecia prawa do ww. świadczeń, zgodnie z zapisem art. 107 § 3 k.p.a.
5. Przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyłącznie na podstawie wniosku złożonego przez osobę uprawnioną, zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy.
6. Zawierania w decyzjach zmieniających jednoznaczne rozstrzygnięcia w zakresie wysokości i okresu od jakiego przysługuje świadczenie w wyższej wysokości, w związku z podwyższeniem alimentów przez sąd.
7. Stosowania w sentencji decyzji uchylającej prawidłowego zapisu „uchylić decyzję nr (...) z dnia”, bez wskazywania okresu uchylecia decyzji.
8. Dostosowania zapisów regulaminu organizacyjnego odnoszących się do zadań Działu Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego do stanu faktycznego, uwzględniając udzielone upoważnienia w zakresie zadań podlegających kontroli oraz złożone w tym zakresie wyjaśnienia.

POUCZENIE

Na podstawie art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. Jednocześnie zobowiązuję Panią do przekazania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Iwona Mil-Wawrzynowicz
Zastępca Dyrektora Wydziału Rodziny i
Polityki Społecznej

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:

Pan XXXXXX XXXXXX

Wójt Gminy Gostynin